

Behandelingsvoorstel voor de commissie ZCW

Onderwerp: Project vernieuwing welzijnssteunfuncties

Cie-datum : 19 september 2005

Cie-nummer: 2005ZCW67

Procedure: in GS op: 6.9.05		inspraak:
eerdere behandeling in cie: ja, ter toelichting		op: 27.6.05, 17.1.05 en 11.10.04
in PS: ja		op: 10.10.2005

Behandelend ambtenaar: E. Slinkman

toestel: 2341

Portefeuillehouder: A. Kamp

Inleiding

De kaders voor het sociale beleid van de provincie Utrecht zijn op 8 december 2003 door provinciale staten vastgesteld. De provincie heeft ten behoeve van de uitvoering van de sociale agenda gekozen voor een restructurering van de welzijnssteunfuncties MIU en Schakels om te komen tot een Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling dat de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen adequaat ondersteunt. Daarmee wordt invulling gegeven aan het collegeakkoord en zijn de aanbevelingen van de commissie Simons en van de commissie voor beleidsaudits ter harte genomen. Een belangrijk aspect van het nieuwe CMO is dat de subsidiestructuur dusdanig gewijzigd wordt, dat onderzoek naar andere geldstromen noodzakelijk is. Om in te schatten of er bestaansrecht is voor een CMO met een (gedeeltelijke) dienstverlening in de vrije markt, was na vaststelling van het bedrijfsplan een nadere marktverkenning en haalbaarheidsonderzoek nodig. In het voorjaar van 2005 heeft Twynstra Gudde (TG) dat uitgevoerd, waarbij is gekeken naar het vastgestelde bedrijfsplan, de marktperspectieven en de mogelijkheden van MIU en Schakels. Op basis van de actuele stand van zaken heeft TG de Stuurgroep CMO (bestaande uit gedeputeerde, directeur-bestuurder en voorzitter Raad van Toezicht Schakels, directeur MIU en bestuurder MIU) bericht, in dit stadium geen mogelijkheden te zien om de ambities van het bedrijfsplan, de eisen van de markt en de mogelijkheden van MIU en Schakels bij elkaar te brengen. TG heeft de Stuurgroep en in het bijzonder de provincie geadviseerd, het voortbestaan van het CMO te garanderen voor de jaren 2006 en 2007, onder voorwaarde dat het CMO een overtuigende professionaliseringsslag doorzet. Daarvoor is voor 2006 en 2007 een verschuiving van het in concurrentie te verkrijgen flexibel budget naar de gegarandeerde basissubsidie voor het CMO nodig. De professionaliseringsslag moet zover gaan dat het wat het functioneren van het CMO betreft mogelijk is, in de loop van 2007 te beslissen of het CMO alsnog de markt betreedt. Eventuele marktwerking is daarmee voor het CMO naast een mogelijkheid, een toets voor de noodzakelijke professionalisering geworden.

Organisatie

Het Organisatieplan (zie bijlage I) schetst een slank, hoogwaardig CMO dat een belangrijke partner is voor de provincie en voor gemeenten. De organisatie is in essentie opgebouwd uit adviseurs die diepgaande kennis hebben op een deel van het werkterrein, die het geheel tenminste globaal overzien, die in staat zijn te integreren en samenhangen tot stand te brengen, die zich flexibel kunnen inwerken in nieuwe terreinen en die erop gericht zijn altijd meerwaarde te bieden aan hun opdrachtgevers. Adviseurs binnen het CMO kenmerken zich onder andere door zelfstandigheid in het eigen werk, maken deel uit van een min of meer zelfsturend team, waarbij behalve de directeur hiërarchische lijnen ontbreken, en zijn verantwoordelijk voor acquisitie van werk en continuïteit van het CMO als geheel (zie Professionaliseringsplan bijlage II). Door het hanteren van een integrale aanpak behoren de economische en fysieke domeinen, voor zover gerelateerd aan het sociale domein, eveneens tot de aandachtsvelden van het CMO (Concept bedrijfsplan CMO, 6 december 2004). Het CMO onderzoekt en signaleert, organiseert kennis en maakt die beschikbaar, begeleidt processen, adviseert, organiseert en implementeert. Mede gekeken naar (de ontwikkeling in) het volume en de verdeling van de projecten van MIU en Schakels in recente jaren lijken voor het CMO bij aanvang zo'n 20 fte aan totale formatie nodig. In de plaatsingsprocedure voor personeel van MIU en Schakels bestaat nog enige ruimte om met name staffuncties voor het CMO nader vorm te geven en te bezetten.

Vervolg inleiding op pagina 2 : ja

De organisatie kent bij aanvang één hiërarchische functie, die van de directeur. Zeker bij de start van de organisatie is de cultuurvestigende rol van de directeur zo belangrijk, dat alle lijnen bij deze functionaris bij elkaar moeten komen.

Het CMO krijgt de rechtsvorm van een stichting (een stichting CMO fuseert met de stichtingen MIU en Schakels) met een bestuur. Al in het Bedrijfsplan is ervoor gekozen dat de directeur tevens bestuurder is en dat het CMO gaat beschikken over een Raad van Toezicht. De keus voor het Raad van Toezichtmodel is de keus voor een slagvaardige directie met ruime bevoegdheden. Een eerste Raad van Toezicht moet najaar 2005 tot stand komen en zal als eerste een beslissing moeten nemen over de directiefunctie per 1 januari 2006.

Verwezen wordt naar het bijgevoegde concept-Organisatieplan alsmede naar het concept-Professionaliseringsplan. Beide zijn voorzien van een samenvatting.

Oprichtingsgeverschap

Onderdeel van een professionele relatie tussen provincie en CMO zijn goed contact en heldere afspraken.

- Er is binnen de provincie een jaarlijkse cyclus van planning en control waarin de opdrachtverlening aan het CMO wordt ingepast qua tijdschema, stappen, financiering en verantwoording. Die cyclus heeft als juridische en financiële basis de begrotingscyclus en de subsidieverordening van de provincie. Financieel en in capaciteit wordt enige ruimte gehouden voor nadere opdrachtverlening door het jaar heen. Het provinciaal ambtelijk apparaat organiseert en coördineert de opdrachtverlening aan het CMO. Voor alle opdrachten stelt het CMO een offerte op volgens een professionele, nader overeen te komen, standaard.
- Het CMO creëert helderheid over aanspreekpunten voor provincie en klanten. Contact tussen provincie en CMO vindt lopende het jaar daarnaast primair plaats aan de hand van lopende opdrachten.
- De afstemming tussen beide partijen heeft als startpunt het beleid van de provincie Utrecht en de geformuleerde rol van het CMO daarin, ook in termen van inhoudelijke zwaartepunten op de middellange termijn.
- Periodiek worden in voortgangsgesprekken lopende opdrachten en bredere bevindingen tussen provincie en CMO op directieniveau besproken. In die besprekingen is ook aandacht voor de effectiviteit van het ongevraagd adviseren door het CMO.
- In de bijzondere jaren 2006 en 2007 wordt separaat gerapporteerd en gesproken over de voortgang van de professionalisering van het CMO. Ook de ontwikkeling van het opdrachtgeverschap zal een terugkerend bespreekpunt zijn.

Wordt geagendeerd

Om advies over het volgende voorstel:

Op de extra vergadering van de statencommissie ZCW op 27 juni 2005 is afgesproken dat de commissie een organisatieplan en een professionaliseringsplan voor het CMO ontvangt. Voorgesteld wordt:

1. een functionerend Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling zoals geschetst in bijgevoegd concept-Organisatieplan en concept Professionaliseringsplan te garanderen voor de jaren 2006 en 2007 door de verdeling tussen de gegarandeerde basissubsidie voor het CMO en in concurrentie te verkrijgen flexibel projectbudget voor die jaren ten opzichte van het GS-besluit d.d. 31-8-2004 te wijzigen ten gunste van de basissubsidie, en de basissubsidie vast te stellen op € 1.770.000 voor 2006 en voor 2007 (besluit 31-8-2004 luidde basisbudget 2006 1.760.000. euro, 2007 1.340.000 euro);
2. de frictiekosten voor zover het reeds gereserveerde budget ontoereikend is, in eerste instantie te financieren uit het restant van het gereserveerde budget frictiekosten 2005 en in tweede instantie uit de reeds gereserveerde wachtgeldkosten indien deze niet volledig nodig blijken te zijn;
3. het voornemen vast te leggen, in de loop van 2007 aan de hand van de omstandigheden en overwegingen van dat moment, nader te besluiten over de verdere toekomst van het CMO, de aard van de organisatie en de relatie met de provincie na 2007.

Eerdere besluiten

De commissie is geadviseerd op 27 juni '05, 17 januari '05 en 11 oktober '04.

Eerdere besluitvorming:

- Op 14 december '04 heeft GS het bedrijfsplan vastgesteld (2004MEC002596i).
- Op 31 augustus '04 heeft GS het sturingsconcept vastgesteld (2004MEC00014081i).
- Op 8 december '03 zijn de kaders voor het sociale beleid door PS vastgesteld
- Op 21 oktober '03 heeft GS tot een nieuwe steunfunctiestructuur voor het sociale domein besloten (2003WEB001654i).

Op 31 augustus 2004 heeft GS besloten om m.i.v. 1 januari 2006 een nieuw Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling (CMO) operationeel te hebben zoals omschreven in het rapport sturingsconcept (advies BDW, augustus 2004). Tevens is toen besloten om vanaf 1 januari 2006 de subsidie voor de huidige steunfunctie-instellingen Stichting Multicultureel Instituut Utrecht (MIU) en Stichting Schakels stop te zetten.

Vanaf januari 2004 is een stuurgroep geformeerd bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers van MIU, Schakels en de provincie. De bijeenkomsten van de stuurgroep hebben onder meer geresulteerd in een bedrijfsplan, dat een basis legt voor de nadere organisatorische en financiële vorming van het op te richten CMO. GS heeft op 14 december 2004 ingestemd met het bedrijfsplan. Begin april 2005 heeft de gedeputeerde daartoe gemachtigd door GS met de bestuurders van MIU en Schakels een intentieverklaring ondertekend om te komen tot de oprichting en inrichting van een CMO.

Beoogd effect

Efficiënte en effectieve uitvoeringsorganisatie voor het aanpakken en oppakken van sociaal maatschappelijke vraagstukken en effectievere inzet van provinciale financiële middelen.

Argumenten

- de provincie voert een ambitieus sociaal beleid;
- de provincie staat ver af van de maatschappelijke praktijk van het sociaal beleid en heeft daarom behoefte aan een vooruitgeschoven post in de samenleving die als de ogen en oren van de provincie functioneert;
- de provincie beschikt niet over de expertise die benodigd is om het beleid uit te voeren in de zin van het concreet realiseren van de maatschappelijke doelstellingen van het beleid;
- de provincie heeft behoefte aan een uitvoeringsorganisatie die bij haar werkzaamheden kennis opdoet die input vormt voor de verdere ontwikkeling en de evaluatie van het provinciaal beleid.

Kanttekeningen

1. Door een functionerend CMO te garanderen in de jaren 2006 en 2007 lijkt het dat het CMO voor de noodzakelijke professionalisering twee jaar tijd heeft. De huidige tijdelijke directie van het CMO i.o. gaat er echter van uit dat het noodzakelijk is dat het CMO al in 2006 bij provincie en gemeenten vertrouwen wekt in de totstandkoming van een tweedelijns adviesorganisatie die in en ten behoeve van de provinciale samenleving een wezenlijke en op den duur onmisbare rol vervult.
2. Een combinatie in één organisatie van gesubsidieerde taken en taken die in concurrentie met marktpartijen worden uitgevoerd, is in verband met mededingingsregels (verbod van kruissubsidie) problematisch. De verwachting is dat ontwikkeling van regelgeving en jurisprudentie de komende jaren tot verdere aanscherping zal leiden. Deze kwestie kan van doorslaggevende invloed zijn op de nadere keuzen die de provincie in de loop van 2007 maakt over de toekomst van het CMO, de aard van de organisatie en de relatie met de provincie na 2007. Tenminste theoretisch bestaan in dat geval de opties: het CMO handhaven als overheidsorganisatie; het CMO als organisatie geheel naar de markt brengen; het CMO splitsen in een overheidsorganisatie en een commerciële organisatie; het CMO voor een deel naar de markt brengen en de overige taken in het provinciaal apparaat opnemen.

Financiën

De voorgestelde verschuiving tussen de gegarandeerde basissubsidie en het in concurrentie te verkrijgen flexibel budget geschiedt budgettair neutraal.

De provincie heeft een bedrag van € 300.000 per jaar voor tien jaar gereserveerd voor het eventueel bijdragen in wachtgeld van afvloeiend personeel. De verwachting is vooralsnog dat dat bedrag, tenminste als jaarlijks gemiddelde, voor dat doel voldoende zou moeten zijn. Zekerheid hierover is echter pas eind 2005 te geven, als het personeelsplan rond is en de provincie heeft besloten in hoeverre te willen bijdragen.

Friciekosten (kosten als assessments, opleidingen, outplacement, juridische- en notariskosten, etc.) zijn eenmalig. Deze kosten kunnen definitief worden berekend zodra de uitvoering van de plaatsingsprocedure dat mogelijk maakt (4^e kwartaal 2005). De frictiekosten worden in eerste instantie gefinancierd uit het restant van het gereserveerde budget frictiekosten 2005 en in tweede instantie uit de reeds gereserveerde wachtgeldkosten indien deze niet volledig nodig blijken te zijn. Zie bijlage III.

Realisatie

Zie inleiding.

Communicatie

De stuurgroep komt maandelijks bij elkaar voor overleg.

Interne communicatie binnen MIU en Schakels vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de directeur ad interim van het CMO i.o. Dat geldt ook voor het ontwerpen van het (externe) communicatiebeleid van het CMO.

Bijlagen

PS-voorstel

Bijlage I

Organisatieplan

Bijlage II

Professionaliseringsplan

Bijlage III

Overzicht provinciaal budget t/m 2007 en onderbouwing inschatting frictiekosten en wachtgeld